

Sebastiaan VAN STEENBERGE

Dirigent en componist

Als componist van vooral religieuze muziek is Sebastiaan VAN STEENBERGE geen onbekende naam. De 39-jarige musicus, die als kapelmeester van de Antwerpse Onze-Lieve-Vrouwekathedraal ook het kathedraalkoor leidt, trekt resoluut de kaart van de jeugd om het muzikale en religieuze erfgoed door te geven. Daarvoor vervelt hij zelfs graag tot schoolmeester.

‘Lesgeven is de beste keuze in mijn leven’

Lieve WOUTERS

Sebastiaan VAN STEENBERGE maakt er geen geheim van dat hij wat religieuze muziek betreft, graag de mosterd haalt in Engeland. Met het nieuwe kooruniform (blauw gewaad en witte superplie) sluit het Antwerpse Kathedraalkoor nu ook visueel aan bij de anglicaanse koortraditie. Al dertien jaar voert VAN STEENBERGE dat koor aan met veel oog voor de muzikale en religieuze opvoeding van de kinderen.

– *Bent u van jongs af vertrouwd met muziek?* Mijn vader was actief in de auto-industrie, iets heel anders. Toch maakte muziek deel uit van mijn leefwereld als kind in Sint-Lievens-Houtem. Mijn grootvader langs vaders kant had een familieorkest opgericht. Zijn veertien kinderen speelden allemaal iets. De pastoor sponsorde het orkest met instrumenten. Ze namen zelfs ooit een plaat op, onder de naam The Jaguars, als ik me niet vergis.

Met mijn andere grootvader deelde ik dan weer de liefde voor jazzmuziek. We hadden een Hammondorgel thuis en daarop begon ik al vroeg te improviseren en te componeren. Op mijn achtste ging ik naar de muziekschool, waar ik zoals ieder ander met notenleer begon. Een muziekvakantie in Leuven – ik was toen veertien – bleek beslissend. Het klassieke orgel was een ware ontdekking voor mij. Met zo’n instrument heb je meteen een heel orkest in handen. Na de zomer trok ik naar de kunsthumaniora van het Lemmensinstituut in Leuven.

„Op kot in de abdij van Keizersberg ontmoette ik de juiste mensen op het juiste moment”

– *Kon de religieuze muziek u toen al boeien?* Als je orgel wil oefenen, moet je je wel in een kerk begeven. Aldus wordt de Kerk al gauw een tweede thuis. Ik had het geluk de juiste mensen op het juiste moment te ontmoeten en mocht zo ervaren dat het geloof geen zaak is van een dood clubje.

Als student aan het Lemmensinstituut treed je binnen in een traditie, niet alleen een pedagogische, maar ook een vocale en religieuze. Bovendien was ik toen op kot in de abdij van Keizersberg. In ruil voor kost en inwoning engageerde ik me er als organist. Een uitermate inspirerende

periode was dat voor mij, waarbij paters als dom Ambroos Verheul me inwijdden in de theologische en liturgische betekenis van bepaalde muziek en teksten. Met name de muziek en teksten van Olivier Messiaen, de twintigste-eeuwse componist die zich allereerst theoloog noemde, boeide me in die tijd.

– *Intussen hebt u als componist uw eigen stijl en taal ontwikkeld. Hoe omschrijft u die?*

Ik vind dat muziek een verhaal moet vertellen, richting moet hebben en expressief zijn. Uitvoerders moeten er een uitdaging aan hebben, maar ze moeten zich er ook rot mee amuseren – zonder in te boeten aan kwaliteit. Ik wil muziek maken die mensen aanspreekt, muziek die gespeeld en beluisterd wil worden, geen muziek die in een kast opgeborgen wordt of die afstoot, maar ook geen inhoudsloze brol. De Engelse koortraditie heeft me ervan overtuigd dat goed in het oor liggende muziek kwaliteitsvol kan zijn.

En al ligt de klemtoon in mijn oeuvre totnogtoe op religieus werk, ik ben even graag met profane muziek bezig. Een van mijn laatste werken heet *La Noche sin Estrellas* (Een nacht zonder sterren). Het is een werk voor een regulier koor, jazz-combo en een inclusief koor met mensen met een functiebeperking. Het werk omvat vier Latijns-Amerikaanse dansen. Ik genoot enorm bij het schrijven. Mijn jeugdliefde voor het lichte genre komt erin terug. Een mooie uitdaging ook voor reguliere koren om samen te werken met zo’n inclusief koor.

– *Dertien jaar bent u nu al kapelmeester en dirigent van het Antwerps Kathedraalkoor. Welke richting gaat u daarmee uit?*

Het is mooi om zien dat de kleintjes van toen intussen de dragende figuren zijn van het koor en verantwoordelijkheid dragen voor de jongeren. Eigenlijk is zo’n liturgisch koor een pedagogisch project op zich. En ik hecht erg aan die

Van Steenberge op ‘zijn’ hoogzaal in de kathedraal. © Frank Bahn Müller

muzikale en religieuze opvoeding. Daarom trek ik resoluut de kaart van de jeugd. Ook op dat vlak kunnen we veel van Engeland leren, waar voor muzische opvoeding steevast professionals voor de klas komen staan. In juli is het Antwerps Kathedraalkoor trouwens te gast in Ely Cathedral bij een van de oudste kathedrale koor scholen in Europa.

– *U geeft alvast zelf het goede voorbeeld door voor de klas te gaan staan in het Onze-Lieve-Vrouwecollege in Antwerpen. Hoe bevalt u dat?*

Dat is de beste keuze in mijn leven (op mijn huwelijk na dan toch). Tegelijk is dat lesgeven mijn handelskenmerk geworden. Eigenlijk is het begonnen met de nood aan nieuw jong volk voor het Antwerps Kathedraalkoor. In het conservatorium hoor je verzuchten dat jonge

ren op de muziekschool niets meer leren. Op de muziekschool wordt het onderwijs met de vinger gewezen. Het Onze-Lieve-Vrouwecollege maakt een moedige keuze door mij als overgekwalificeerde musicus les te laten geven aan de lagereschoolkinderen. En dat bevalt me zeer. Ik merk overigens dat de kinderen echt wel openstaan voor religieuze koormuziek, als het maar kwaliteitsvolle muziek is. Die leren ze snel herkennen.

Wegens groot succes wordt de uitvoering van Sebastiaan Van Steenberges koorwerk *In pace frivola* hernomen op zaterdag 22 juni om 19 uur in de Abdijkerk Achelse Kluis (De Kluis 1, Hamont-Achel, reservatie via www.dekovel.org) en op zondag 23 juni om 15 uur in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen (Handschoenmarkt, reservatie via www.dekathedraal.be).